

Dyskusje przy okrągłych stołach podczas Polish Circular Forum 2023 toczyły się wokół aż 20 różnych tematów. W wyniku rozmów powstał bogaty zbiór wniosków i rekomendacji dotyczących rozwoju cyrkularności w Polsce. Z podsumowania każdego ze stołów wybrane zostały kluczowe spostrzeżenia na analizowany temat. Wszystkie z nich uporządkowane zostały według czterech głównych haseł, odzwierciedlających najważniejsze wnioski drugiej edycji Polish Circular Forum.

WYCHODŹMY POZA SCHEMATY

W podejściu do cyrkularnej transformacji istotna jest umiejętność wyjścia poza dotychczasowe przyzwyczajenia i schematy oraz otwarcie się na zmianę, a także elastyczność i gotowość podjęcia niezbędnych działań, często pod presją czasu.

DBAJMY O KONKURENCYJNOŚĆ

Utrzymanie konkurencyjności biznesu musi pozostać priorytetem, kiedy planujemy strategię i cele cyrkularne. Bezpieczeństwo surowcowe, energetyczne czy regulacyjne przemysłu oraz dostępność środków na innowacje przekładają się na stabilność i niezależność całej gospodarki.

TWÓRZMY SPÓJNE PRAWO

Powstająca legislacja powinna być spójna, przejrzysta i zrozumiała, aby stymulować do działania. Ambitne cele wsparte stabilnym otoczeniem prawnym umożliwiającym ich osiągnięcie to klucz do efektywnego i dynamicznego rozwoju cyrkularności.

WDRAŻAJMY TEORIĘ W PRAKTYCĘ

Zarówno wewnątrz branży, jak i w działaniach kierowanych do konsumentów, różnicę robi to, co zmienia nawyki i zachowania. Praktyczne, łatwo dostępne i zrozumiałe rozwiązania ułatwią skomplikowane procesy w przedsiębiorstwach czy rozwiążą codzienne dylematy w gospodarstwach domowych.

Zużyte nośniki energii, w tym baterie litowo-jonowe, są względnie nowym odpadem trafiającym do systemu zagospodarowania odpadów. Ich rosnąca powszechność wymaga szybkiej edukacji społeczeństwa w zakresie bezpieczeństwa użytkowania, wdrożenia nowych przepisów oraz zbudowania bezpiecznego i sprawnego systemu zbiórki.

Nośniki energii – cykl życia
Robert Makiela, Wastes Service Group

Rola państwa powinna polegać na otoczeniu opieką (nie tylko regulacyjną) słabszych graczy rynkowych. Powinno także pełnić funkcję głównego stymulatora rozwoju energetyki odnawialnej.

Nowe spojrzenie biznesu na sustainability
Kazimierz Borkowski, Ambiente

Firmy powinny tworzyć cyrkularne strategie zrównoważonego rozwoju określające realne ramy czasowe, wyzwania oraz narzędzia, bazujące na współpracy w wymiarze biznesowym i w wymiarze politycznym.

Cyrkularne strategie zrównoważonego rozwoju
Piotr Nejman, Klaster Gospodarki Odpadowej i Recyklingu

Rozwój cyrkularności w Europie jest nierównomierny, obserwujemy Europę kilku prędkości. Aby dogonić liderów Europy, musimy rozpocząć legislacyjne wdrożenia krajowe od strategii unijnej. Pomoże to obracać optymalną kolejność i uporządkować priorytety.

Cyrkularne inwestycje – zielone zamówienia
Katarzyna Wolny-Tomczyk, Kancelaria Eco Legal

Niezbędna jest zmiana paradygmatu myślenia o opakowaniu lub produkcie. Zarówno producent podczas projektowania, jak i konsument pozbywający się zużytego wyrobu, muszą myśleć o opakowaniu nie jako o odpadzie, ale jako o surowcu na kolejnym etapie jego życia.

Ekoprojektowanie i zrównoważone wzornictwo
prof. Maciej Konopka, ASP

Potrzebna jest wiodąca rola samorządów w edukacji (np. cykliczne kampanie edukacyjne w zakresie produktów pochodzących z recyklingu, budujące dla nich społeczne poparcie), a także zaangażowanie mediów w rzetelne promowanie cyrkularności w oparciu o naukę i fakty.

Cyrkularność a niskoemisyjność – perspektywa konsumenta
Izabela Jaskólska, Basell Orlen Polyolefins

Warunkiem powodzenia jest opłacalność biznesowa dla każdego interesariusza w łańcuchu wartości. Rozwiązaniem może być model współpracy na zasadzie projektu, w którym wszyscy uczestnicy danego łańcucha wartości w przejrzysty sposób określają swoje cele i wzajemne zobowiązania.

Współpraca w łańcuchu wartości tworzyw kluczem do GOZ
Anna Kozera-Szałkowska, Fundacja PlasticsEurope Polska

Wprowadzenie dla wyrobów importowanych z innych regionów świata systemu rejestracji, wymagań rynkowych lub ceł importowych, aby Europejscy producenci mogli na swoim rynku konkurować z wyrobami importowanymi.

Wyzwania cyrkularnych technologii
Łukasz Kordon, Evonik

Producenci towarów sprzyjających budowaniu cyrkularności, np. trwałych, wielokrotnego użytku czy łatwo naprawialnych, muszą mieć zapewnione warunki ekonomiczne do rozwoju, np. w postaci ulg. Pożądanym rozwiązaniem jest preferowanie w postępowaniach przetargowych produktów, które mają dłuższy cykl życia.

Naprawa i przedłużenie życia produktu
Dorota Napierska, Zero Waste Europe

Konieczna jest bliska współpraca środowiska biznesowego z naukowym przy jednoczesnym wsparciu organów administracji publicznej. Wsparcie powinno polegać m.in. na uruchamianiu przez instytucje finansujące programów dotacyjnych, w tym specjalne dofinansowania przedsiębiorstw prowadzących recykling tzw. „trudnych materiałów użytkowych”.

Kompozyty w obiegu zamkniętym
dr inż. Tomasz Żuk, Sieć Badawcza Łukasiewicz
- Instytut Inżynierii Materiałów Polimerowych i Barwników

Potrzebujemy spójnej, stabilnej i przewidywalnej legislacji, porządkującej kwestie ekoprojektowania. Konieczne jest także kreślenie docelowych minimalnych zawartości recyklatów w nowych wyrobach z tworzyw sztucznych z uwzględnieniem uwarunkowań krajowych.

Cyrkularne surowce odpowiedzią branży na współczesne wyzwania
Tomasz Listoś, Basell Orlen Polyolefins

Do rozwoju re-surowców konieczne jest wypracowanie we współpracy z ekspertami z branży definicji i zapisów prawnych dotyczących zrównoważonego surowca. Niemniej istotna jest promocja certyfikowanych surowców wtórnych poprzez dostęp do korzystnego finansowania inwestycji, technologii oraz rozwiązań umożliwiających efektywniejszy odzysk surowców.

Re-Surowce filarem GOZ
Katarzyna Błachowicz
Klaster Gospodarki Odpadowej i Recyklingu

Recykling mechaniczny i chemiczny to technologie komplementarne. Potrzebujemy zdefiniowania recyklingu chemicznego na poziomie unijnym w regulacji, która będzie w spójnej formie wprowadzona w krajach UE.

Rola recyklingu chemicznego w GOZ
Aurelia Zych, BASF

Zmniejszenie częstotliwości zmiany przepisów, uproszczenie procedur, zlikwidowanie mnogości interpretacji prawa, usprawnienie wydawania pozwoleń oraz przebudowa BDO pozwoliłyby na wzmocnienie zaufania przedsiębiorców do państwa i polepszyłyby możliwości planowania nowych inwestycji, np. w gospodarce odpadami.

Cyrkularne inwestycje – decyzje, pozwolenia, raportowanie
Małgorzata Kozicka-Ochal
Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego

Tekstylna od początku roku 2025 r. stanowić będą wyodrębnioną frakcję odpadową podlegającą obowiązkowi selektywnej zbiórki. Konieczne jest przyspieszenie prac nad regulacjami związanymi z implementacją zasad cyrkularności tekstyliów równoległe z budowaniem systemu ich obowiązkowej selektywnej zbiórki.

Cyrkularne tekstylna
Paweł Boczek, VIVE Textile Recycling

Obliczenie emisji CO₂ z zakresie 3 (dla całego łańcucha wartości) sprawia najwięcej trudności ze względu na różnorodność systemów. Warto, aby pojawiła się jedna uznana metoda lub wspólne standardy, które ułatwią dostęp do danych oraz porównywanie procesów.

Obliczenie śladu węglowego w całym cyklu życia produktów
Agnieszka Łyczak-Szymczyk, BASF
i Tomasz Radomski, ATOS Polska

Rozwiązania ekologiczne powinny być wygodniejsze i dostępne – ważne są działania praktyczne i eksponujące korzyści dla konsumentów, co ma przełożyć na zmianę ich nawyków i zachowań.

Zamykanie obiegu z perspektywy konsumenta
Agnieszka Plencler, Forum Konsumentów

Do zwiększania zawartości recyklatów w produktach potrzebujemy różnorodnych rozwiązań. Są to m.in. efektywny mechanizm rozszerzonej odpowiedzialności producenta, odpowiednia komunikacja oraz edukacja konsumentów szczególnie w zakresie przydatności poszczególnych produktów do recyklingu, a także wprowadzenie oznakowań dla produktów ułatwiających segregację.

Zrównoważony produkt – zawartość recyklatów
Radosław Domagała, Fundacja PlasticsEurope Polska

Do cyrkularnego systemu gospodarki wodnej potrzebujemy m.in. zmniejszenia zużycia wody, wprowadzenia wtórnych obiegów wody i ścieków, a także kontynuacji prac nad sposobami racjonalnego zagospodarowania i wykorzystania osadów ściekowych.

Woda – zrównoważonych zasób
Tadeusz Arkit, Radny Sejmiku Województwa Małopolskiego

Wzrost wymagań recyklingowych wiąże się z koniecznością zbudowania świadomości konsumentów oraz logistyki związanej z sortowaniem i recyklingiem tego rodzaju opakowań, by utworzyć oczekiwany przez Komisję Europejską efekt skali jeszcze przed 2030 rokiem.

Bariery w transformacji łańcucha wartości opakowań elastycznych w kierunku GOZ
Magdalena Dzięczek, Związek Pracodawców Przemysłu Opakowań i Produktów w Opakowaniach EKO-PAK